

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการตีค่ามูลค่าสถานที่ทางนันทนาการ ซึ่งไม่อยู่ในระบบตลาด ให้ปรากฏออกมาเป็นมูลค่าในรูปตัวเงิน เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นความสำคัญของมูลค่าสถานที่ทางนันทนาการและสามารถเปรียบเทียบกับสินค้าและบริการอื่น ๆ ในระบบตลาดได้ โดยเฉพาะอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักอยู่ 4 ประการ ประการแรก คือ เพื่อศึกษาลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของผู้มาใช้บริการทางนันทนาการของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี ประการที่สองคือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามาใช้บริการทางนันทนาการของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี ประการที่สามคือ เพื่อตีค่ามูลค่าทางนันทนาการของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี และประการสุดท้าย เพื่อตีค่ามูลค่าทางนันทนาการในปีที่ทำการศึกษาให้เป็นมูลค่าทางนันทนาการที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตให้เป็นมูลค่าปัจจุบันในรูปของตัวเงิน สำหรับประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษาเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวมาแล้ว นั้นคือสามารถนำผลการศึกษานี้ไปใช้ในการวางแผนการปรับปรุงพัฒนาพื้นที่ในตรงกับความต้องการของผู้มาใช้บริการทางนันทนาการ และเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการศึกษาพัฒนาอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี ให้คงสภาพการเป็นสถานที่ทางนันทนาการต่อไปในอนาคต ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาสวนสาธารณะแห่งอื่นต่อไป

วิธีการศึกษาเป็นการสอบถามข้อมูลจากผู้ใช้บริการทางนันทนาการของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี โดยตรงโดยสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้มาใช้บริการที่มีที่พักอาศัยในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 420 คน ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2549 ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้

1. ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมโดยทั่วไปของผู้มาใช้บริการทางนันทนาการของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

ผู้มาใช้บริการทางนันทนาการของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 56.00 และ 44.00 ตามลำดับ โดยเป็นผู้ที่มีที่พักอาศัยอยู่ในอำเภอเมืองมากที่สุด รองลงมาคือ อำเภอบางบัวทอง อำเภอไทรน้อย อำเภอปากเกร็ด อำเภอบางใหญ่ และอำเภอบางกรวย ตามลำดับ เนื่องจากเป็นอำเภอที่อยู่ใกล้เคียงกับอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี และการคมนาคมโดยรอบมีความสะดวกสบาย ซึ่งส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลาในการเดินทางน้อยกว่า 0.30 ชั่วโมง ผู้มาใช้บริการส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปีสถานภาพโสด ทำงานรัฐวิสาหกิจ/ราชการ มีรายได้ระดับปานกลาง คือ อยู่ในช่วง 10,001-15,000 บาท และศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี

ด้านพฤติกรรมของผู้มาใช้บริการทางนันทนาการของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้มาใช้บริการทางนันทนาการส่วนใหญ่ได้รับทราบข้อมูลของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี จากเพื่อน/ญาติ/ครอบครัว เดินทางมากับครอบครัว/ญาติพี่น้อง โดยใช้รถยนต์ส่วนตัวในการเดินทางมาใช้บริการทางนันทนาการของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี ต่ำกว่า 100 ครั้ง/ปี และไม่แวะสถานที่อื่นนอกเหนือจากอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี และจะกลับมาใช้บริการทางนันทนาการอีกในอนาคต เนื่องจากมีความชอบในความร่มรื่น เงียบสงบ และมีกิจกรรมทางนันทนาการที่หลากหลาย

ด้านค่าใช้จ่ายในการเดินทางทั้งไปและกลับของผู้มาใช้บริการทางนันทนาการของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี เนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้ใช้จำนวนตัวอย่างถึง 420 คน ดังนั้นเพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ผลจึงทำการแบ่งค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้มาใช้บริการทางนันทนาการออกเป็นช่วง ช่วงละ 100 บาท และค่าใช้จ่ายในการเดินทางทั้งไปและกลับของผู้มาใช้บริการทางนันทนาการของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี ประกอบไปด้วย ค่ายานพาหนะ ค่าน้ำมันรถ รวมถึงค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการนันทนาการ เช่น ค่าอาหาร ค่าของที่ระลึก ค่าเช่าอุปกรณ์ พบว่าผู้มาใช้บริการทางนันทนาการของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาใช้บริการอยู่ในช่วง 0-100 บาท แต่จากการหาค่าใช้จ่ายในการเดินทางจากจำนวนตัวอย่างจำนวน 420 คน แล้วพบว่า มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเท่ากับ 122,760 บาท ต่อครั้ง

กิจกรรมส่วนใหญ่ที่ผู้เดินทางมาใช้บริการทางนันทนาการของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี ทำหากไม่ได้เดินทางมาใช้บริการทางนันทนาการ คือ พักผ่อนอยู่บ้านเฉย ๆ รองลงมาคือ ทำงานพิเศษโดยมีรายได้พิเศษเฉลี่ยที่ได้รับหากไม่ได้เดินทางมาใช้บริการทางนันทนาการเท่ากับ 273.90 บาท

ผู้มาใช้บริการทางนันทนาการของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี ส่วนใหญ่เห็นควรปรับปรุงการจัดการอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี ทั้งหมด 3 ด้าน ด้านแรกคือ จำนวนถังขยะในอุทยานฯ รองลงมาคือ จำนวนห้องน้ำภายในอุทยานฯ และลำดับสุดท้ายคือ จำนวนอุปกรณ์/เครื่องออกกำลังกาย ตามลำดับ โดยผู้มาใช้บริการทางนันทนาการมีความต้องการให้ปรับปรุงจำนวนถังขยะ จำนวนห้องน้ำ และจำนวนอุปกรณ์/เครื่องออกกำลังกายให้มีจำนวนเพียงพอกับความต้องการของผู้มาใช้บริการทางนันทนาการ

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามาใช้บริการทางนันทนาการของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางมาใช้บริการทางนันทนาการของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี พบว่ามี 2 ปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนครั้งของการมาใช้บริการทางนันทนาการของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาใช้บริการทางนันทนาการ และรายได้ของผู้มาใช้บริการทางนันทนาการของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี ทั้งนี้ปัจจัยทั้ง 2 ด้านสามารถอธิบายผลที่มีต่อจำนวนครั้งของการมาใช้บริการทางนันทนาการของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี ได้ร้อยละ 48.10 ณ ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติที่ ร้อยละ 95

3. การศึกษาเพื่อตีค่ามูลค่าทางนันทนาการของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี เป็นการตีค่ามูลค่าทางนันทนาการโดยใช้ค่าใช้จ่ายในการเดินทางระดับบุคคลเป็นวิธีการศึกษา ซึ่งใช้ค่าใช้จ่ายในการเดินทางทั้งหมดของบุคคล ประกอบด้วยค่าพาหนะ ค่าเสียเวลา และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าอาหาร/เครื่องดื่ม ค่าของที่ระลึก และค่าเช่าอุปกรณ์ เป็นต้น นั้นมีค่าเท่ากับความพอใจส่วนเกินของผู้บริโภคของบุคคล ซึ่งเป็นมูลค่าที่สะท้อนถึงมูลค่าทางนันทนาการที่แท้จริง ซึ่งจะออกมาในรูปแบบของเส้นอุปสงค์ พบว่าความพอใจส่วนเกินผู้บริโภคของประชาชนมีค่าเท่ากับ 26,189.613 บาทต่อคนต่อปี และทำการหาความพอใจส่วนเกินผู้บริโภคต่อครั้งของผู้มาใช้บริการ

ทางนันทนาการของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี โดยทำการหารความพอใจ ส่วนเกินผู้บริโภคร่วมต่อคนด้วยจำนวนครั้งเฉลี่ยของผู้มาใช้บริการทางนันทนาการของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี ทั้งหมด คือ 137.632 ครั้ง พบว่าความพอใจส่วนเกินผู้บริโภคร่วมต่อคนต่อครั้ง มีค่าเท่ากับ 190.287 บาท เมื่อทำการเปรียบเทียบกลับไปยังจำนวนประชาชนทั้งหมด พบว่ามูลค่าทางนันทนาการของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี เท่ากับ 36,535,104 บาท

4. การตีค่ามูลค่าทางนันทนาการที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตให้เป็นมูลค่าปัจจุบัน ในรูปของตัวเงินของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 คือ ถ้ามีการอนุรักษ์พื้นที่บริเวณนี้ให้คงสภาพการเป็นสถานที่ทางนันทนาการต่อไปในอนาคต โดยกำหนดให้อายุโครงการ การอนุรักษ์แหล่งนันทนาการแห่งนี้ให้คงสภาพเดิมมีระยะเวลา 25 ปี และทำการคำนวณหามูลค่าทางนันทนาการทั้งหมดในรูปมูลค่าเงินปัจจุบันที่เกิดขึ้นตามหลักการวิเคราะห์ความเสี่ยงของโครงการ ซึ่งใช้อัตราส่วนลด 2 กรณี คือ ในกรณีที่เป็นการลงทุนของภาคเอกชนใช้อัตราส่วนลดร้อยละ 6 และในกรณีที่เป็นการลงทุนของภาคเอกชนใช้อัตราส่วนลดร้อยละ 8 ผลการคำนวณมูลค่าประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในระยะเวลา 25 ปี ของการอนุรักษ์อุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี จะมีมูลค่าในรูปของเงินปัจจุบันเท่ากับ 505,882,974.73 บาท เมื่อใช้อัตราส่วนลดร้อยละ 6 และมีมูลค่าในรูปของเงินปัจจุบันเท่ากับ 607,469,792.53 บาท เมื่อใช้อัตราส่วนลดร้อยละ 8 ดังนั้นตลอดระยะเวลา 25 ปี ณ อัตราส่วนลดร้อยละ 6-8 มีมูลค่าระหว่าง 505,882,974.73 - 607,469,792.53 บาท

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

1. อุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี เป็นสถานที่ทางนันทนาการแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี ที่มีประชาชนมาใช้บริการทางนันทนาการเป็นจำนวนมากและจากการพยากรณ์จำนวนผู้มาใช้บริการทางนันทนาการในอนาคตพบว่ามีจำนวนผู้มาใช้บริการทางนันทนาการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นจึงควรมีการวางแผนการพัฒนาอุทยานฯ เพื่อให้สามารถรองรับความต้องการในการใช้งานในอนาคต โดยแนวทางในการพัฒนาควรสอดคล้องกับลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้มาใช้บริการทางนันทนาการ ดังนี้

1.1 การตกแต่ง การรักษา การบูรณะสิ่งก่อสร้าง ต้นไม้ และสภาพแวดล้อมภายในอุทยานฯ ควรให้มีความสวยงาม ร่มรื่น เหมาะแก่การมาพักผ่อนหย่อนใจ

1.2 ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบข้อมูลด้านต่าง ๆ ของอุทยานฯ อย่างทั่วถึง

1.3 ควรมีการจัดการแสดงและกิจกรรมต่าง ๆ ภายในอุทยานฯ ให้มีความหลากหลาย ครอบคลุมทุกเพศทุกวัย เช่น การแสดงโขน, ดนตรี, กิจกรรมสำหรับเด็ก เป็นต้น

2. จากการศึกษา มูลค่าทางนันทนาการของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี และการศึกษามูลค่าที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตให้เป็นมูลค่าปัจจุบันในรูปของตัวเงิน ตลอดระยะเวลา 25 ปี ณ อัตราส่วนลดที่ร้อยละ 8-6 ซึ่งทางเทศบาลนครนนทบุรี สามารถนำตัวเลขนี้ไปเปรียบเทียบกับ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในแต่ละปีของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี หรือ ใช้เป็นส่วนประกอบหนึ่งของผลประโยชน์ในการประเมินความคุ้มค่าของการลงทุนก่อสร้าง อุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี (Benefit-Cost Analysis) และเป็นแนวทางสำหรับการจัดสร้างสวนสาธารณะในบริเวณอื่น ๆ ของจังหวัดนนทบุรีต่อไป

3. จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีผลกับจำนวนครั้งในการเดินทางมาใช้บริการอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี คือ ค่าใช้จ่ายในการเดินทางกับรายได้ ดังนั้นหากมีสวนสาธารณะแห่งอื่นซึ่งสามารถทดแทนอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี โดยมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเท่ากันหรือต่ำกว่าก็จะทำให้สามารถลดความแออัดภายในอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรีลงได้ ซึ่งการจัดสร้างสวนสาธารณะทดแทนหรือเพิ่มเติมเพื่อตอบสนองความต้องการที่มีเพิ่มขึ้นนั้น ไม่จำเป็นต้องเป็นสวนสาธารณะที่มีขนาดใหญ่ แต่ควรมีการกระจายตัวออกไปทั่ว จังหวัดนนทบุรี อาจเป็นสวนสาธารณะขนาดเล็ก สวนหย่อม หรือสนามที่ว่างที่สามารถดำเนินกิจกรรมกลางแจ้งได้บ้าง จะเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนที่จะสามารถเลือกแหล่งนันทนาการใกล้บ้านซึ่งจะมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางน้อยกว่า รวมทั้งมีความสะดวกสบายในการเดินทางมากกว่าด้วย ซึ่งมอง ในส่วนรวมแล้วเป็นการลดค่าใช้จ่ายด้านนันทนาการของประชาชน ซึ่งถือเป็นการเพิ่มสวัสดิการทางสังคมให้แก่ประชาชนอีกทางหนึ่งนั่นเอง

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารoundต่อไป

1. ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการตีค่ามูลค่าทางนันทนาการด้วยวิธี คิดค่าใช้จ่ายในการเดินทางแบบระดับบุคคล ซึ่งในการศึกษารoundต่อไปควรทำการตีค่ามูลค่าทางนันทนาการของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี ด้วยวิธีอื่นเพื่อเปรียบเทียบกับรูปแบบที่ใช้ศึกษา เช่น การตีค่ามูลค่าสิ่งแวดล้อมโดยใช้ราคาตลาดเป็นการตีค่ามูลค่าทางนันทนาการ โดยศึกษาการเปลี่ยนแปลงค่าใช้จ่ายของผู้บริโภคเมื่อสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป วิธีการสมมติเหตุการณ์ให้ประเมินโดยเป็นการถามคำถามให้ประชาชนบอกถึงมูลค่าที่ประชาชนยินยอมที่จะจ่ายเพื่อป้องกันผลกระทบของสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้น เป็นต้น เพื่อให้ได้ผลการศึกษามีความหลากหลาย และเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการศึกษามีความหลากหลายไปใช้ประโยชน์ในการเปรียบกับการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาปรับปรุง และดูแลรักษาอุทยานฯ ให้เพียงพอต่อการใช้งานและความต้องการของประชาชน

2. ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการตีค่ามูลค่าทางนันทนาการของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นการตีค่ามูลค่าทางนันทนาการของผู้มาใช้บริการทางนันทนาการของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรีเพียงด้านเดียว จึงควรมีการตีค่ามูลค่าของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรีทางด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น มูลค่าเพื่อลูกหลานในอนาคตมูลค่าจากการสงวนไว้ใช้ในอนาคต โดยการใช้วิธีสมมติเหตุการณ์ให้ประเมินซึ่งเป็นการถามคำถามให้บอกถึงความเต็มใจที่จะจ่ายเป็นตัวแทนเงินหากต้องการเก็บรักษาสถานที่ทางนันทนาการให้ลูกหลานไว้ใช้ในอนาคต เป็นต้น เพื่อแสดงให้เห็นถึงมูลค่าที่แท้จริงของอุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี